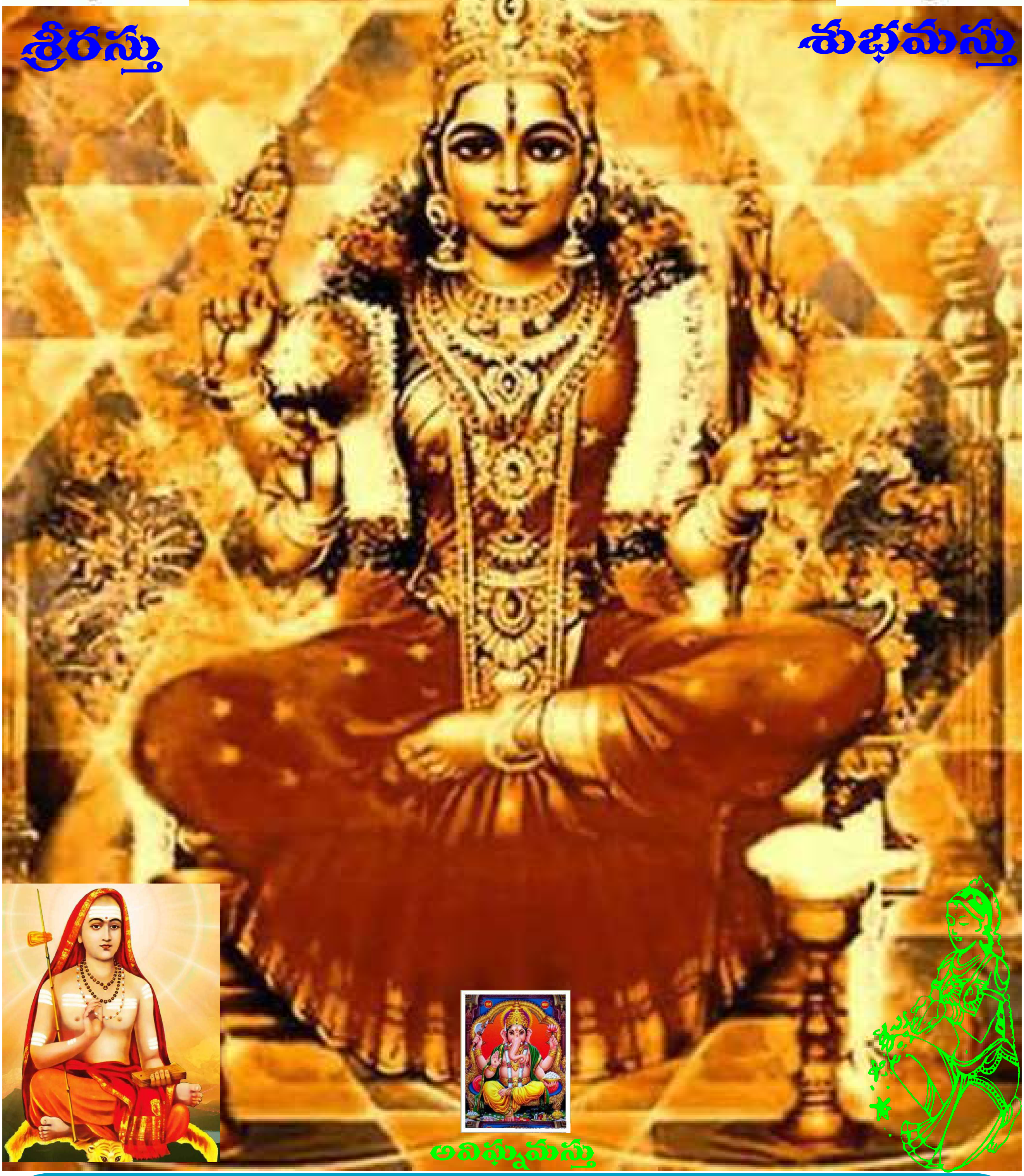

సౌందర్యలహరి

శ్రీరస్తు

శుభమస్తు

అవిఘ్నమస్తు

సేకరణ: కిరణ్ టైప్ ఇనిస్టిట్యూట్, 41-1/8-13A.,
గౌతమీనగర్,3వ లైను, కృష్ణలంక, విజయవాడ-520 013.
https://madhirafamily.wordpress.com/

పూర్వాంగం:- శ్రీ ఆది శంకర భగవత్పాదులు రచనలలో (స్తోత్రాలలో) తలమానికమైనది "సౌందర్యలహరి". ఇది మంత్ర, తంత్ర, యంత్ర, సౌందర్య, యోగసమన్వితమైన స్తోత్రము. త్రిపుర సుందరి అయిన అమ్మవారి అంద చందాలు, అనురాగ, అనుగ్రహాలు, నవరసోపేతమైన అమ్మ వారి దినచర్య - ఈ స్తోత్రంలో వుంటాయి.

ఈ స్తోత్ర శీర్షికను ఆంగ్లంలో "DELIGHTFUL FLOOD OF DIVINE BEAUTY" అని అనువదించడం జరిగింది. అంటే "వరద" అని అర్థం. "వరద" అనంగానే భయంవేస్తుంది. కానీ, ఇది ఆహ్లాదకరంగా ఉండే అందం యొక్క వరద కాబట్టి, ఆ అందం దివ్యమంగళ స్వరూపిణి అయిన అమ్మవారిది కాబట్టి –"DIVINE BEAUTY" అని అనువదించడం జరిగింది.

'అవిద్యానామంతః...' 'శరజ్జ్యోత్స్నా...' 'శివశ్శక్త్యాయుక్తో...'

ఆరాధనా పద్ధతులు: 1) సూర్యారాధనము(సౌరము), 2) గణపతి ఆరాధనము (గాణాపత్యము), 3) శక్తి ఆరాధనము (శాక్తేయము), 4) విష్ణువు ఆరాధనము (వైష్ణవము), 5) శివ ఆరాధనము (శైవము).

చేతులతో చేయు పూజ (కాయిక పూజ), వాక్కులతో చేయు పూజ (వాచిక పూజ), ధ్యానముతో చేయు పూజ (మానసిక పూజ).

దేవతను ధ్యానించుటకు, జపించుటకు అవసరమైన సంకేత బీజాక్షర సముదాయమును, ఆ దేవతకు సంబంధించిన 'మంత్రము' అందురు.

'పంచదశాక్షరీ మంత్రము' (పంచదశి): "క ఏ ఈ ల హ్రీం; హ స క హ ల హ్రీం; స క ల హ్రీం" (చివర "శ్రీం" చేర్చిన "షోడశి" అగును) "హ స క ల హ్రీం, హ స క హ ల హ్రీం, స క ల హ్రీం" ....

ఆనందలహరి (1-41శ్లోకములు) సౌందర్యలహరి (42-100శ్లోకములు)

మొదటి భాగము నందు కుండలినీ యోగమునకు సంబంధించిన షట్చక్ర, తంత్ర, యంత్ర, మంత్ర శాస్త్ర రహస్యములు ; రెండవ భాగమున అమ్మవారి కిరీటాది పాద పర్యంతము వర్ణన (ఇందు శ్రీ విద్యారహస్యములు, సాముద్రిక శాస్త్ర రహస్యములు ఇమిడి ఉండును)

- - - = - - -

సౌందర్యలహరి

01.	శివశ్శక్త్యాయుక్తో	... (శక్తిత్వము)
02.	తనీయాంసంపాంసుం	... (పాదధూళి మహిమ)
03.	అవిద్యానామంతః	... (పాదధూళి మహిమ)
04.	త్వదన్యః పాణాభ్యాం	... (చరణములు)
05.	హరిస్త్వామారాధ్య	... (సేవా మహిమ)
06.	ధనుఃపౌష్పంమౌర్వీ	... (దయా ఫలము)
07.	క్వణత్కాంచీదామా	... (బాహ్య రూపము)
08.	సుధాసింధోర్మధ్యే	... (అంతర నివాస విలాసము)
09.	మహీం మూలాధారే	... (సుషుమ్న - ఊర్ధ్వ మార్గము)
10.	సుధాధారా సారై	... (సుషుమ్న - అధో మార్గము)
11.	చతుర్భిశ్శ్రీకంఠైః	... (శ్రీ చక్రము)
12.	త్వదీయం సౌందర్యం	... (సాయుజ్యము)
13.	నరం వర్షీయాంసం	... (ఉపాసనాఫలము)
14.	క్షితౌషట్పంచాశత్	... (షట్చక్రముల కిరణములు)
15.	శరజ్జ్యోత్స్నా శుద్ధాం	... (సారస్వత ప్రయోగము)
16.	కవీంద్రాణాంచేతః	... (సారస్వత ప్రయోగము)
17.	సవిత్రీభిర్వాచాం	... (సారస్వత ప్రయోగము)
18.	తనుచ్ఛాయాభిస్తే	... (స్త్రీ వశీకరణ)
19.	ముఖంబిందుంకృత్వా	... (జీవన్ముక్తి)
20.	కిరంతీమంగేభ్యః	... (జ్వర, విష శాంతి)
21.	తటిల్లేఖాతన్వీం	... (సాదాఖ్య కళ)
22.	భవానిత్వందాసే	... (సద్యః ఫలము)
23.	త్వయాహృత్వావామం	... (గౌరీశంకరత్వము)

24. జగత్సూతే ధాతా ... (సృష్ట్యాదికము)
25. త్రయాణాం దేవానాం ... (త్రిమూర్తి పూజ)
26. విరించిః పంచత్వం ... (సంహార విహారము)
27. జపోజల్పః శిల్పం ... (సర్వ సమర్పణము)
28. సుధామప్యాస్వాద్య ... (తాటంక మహిమ)
29. కిరీటం వైరించం ... (బ్రహ్మాది సేవ)
30. స్వదేహోద్భూతాభిః ... (నీరాజన విధి)
31. చతుష్షష్ట్యాతంత్రైః ... (64 తంత్రములు)
32. శివశ్శక్తిఃకామః ... (పంచదశాక్షరీ మంత్రము)
33. స్మరం యోనిం లక్ష్మీం ... (మంత్రోపాసనము)
34. శరీరం త్వం శంభోః ... (నవాత్మత్వము)
35. మనస్త్వంవ్యోమత్వం ... (విశ్వమూర్తిత్వము)
36. తవాజ్ఞాచక్రస్థం ... (ఆజ్ఞాచక్రము)
37. విశుద్ధౌతే శుద్ధ ... (విశుద్ధి చక్రము)
38. సమున్మీలత్సంవిత్ ... (అనాహత చక్రము)
39. తవస్వాధిష్ఠానే ... (స్వాధిష్ఠాన చక్రము)
40. తటిత్త్వంతం శక్త్యా ... (మణిపూర చక్రము)
41. తవాధారేమూలే ... (మూలాధార చక్రము)
42. గతైర్మాణిక్యత్వం ... (కిరీటము)
43. ధునోతుధ్వాంతం ... (కేశపాశము)
44. తనోతుక్షేమం ... (పాపట)
45. అరాళైస్స్వాభావ్యాత్ ... (ముఖము)
46. లలాటం లావణ్య ... (పాల భాగము)
47. భ్రువౌ భుగ్నే కించిత్ ... (కనుబొమ్మలు)
48. అహస్సూతే సవ్యం ... (నేత్రత్రయము)

Kiron Type Institute
కిరణ్ టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

49. విశాలా కళ్యాణీ ... (దృష్టి)
50. కవీనాంసందర్భః ... (ఫాలనేత్ర అరుణత్వము)
51. శివేశృంగారార్ద్రా ... (నవరస దృష్టి)
52. గతేకర్ణాభ్యర్ణం ... (నేత్రములు)
53. విభక్త త్రైవర్ణ్యం ... (నేత్రములు)
54. పవిత్రీకర్తుం నః ... (నదులు - నేత్రములు)
55. నిమేషోన్మేషాభ్యాం ... (అనిమేషత్వము)
56. తవాపర్ణేకర్ణే ... (మీనములు - నేత్రములు)
57. దృశాద్రాఘీయస్యా ... (విశాలదృక్పథము)
58. అరాళంతేపాళీ ... (కణతలు)
59. స్ఫురద్గండాభోగ ... (కపోలములు)
60. సరస్వత్యాస్సూక్తీ ... (కుండల గణము)
61. అసౌనాసావంశః ... (నాసిక)
62. ప్రకృత్యాఽఽరక్తాయా ... (పెదవులు)
63. స్మితజ్యోత్స్నాజాలం ... (చిరునవ్వు)
64. అవిశ్రాంతంపత్యుః ... (నాలుక)
65. రణేజిత్వాదైత్యాన్ ... (తాంబూలము)
66. విపంచ్యాగాయంతీ ... (వాఙ్మాధుర్యము)
67. కరాగ్రేణస్పృష్టం ... (చిబుకము)
68. భుజాశ్లేషాన్నిత్యం ... (కంఠము)
69. గళేరేఖాస్తిస్రో ... (కంఠరేఖలు)
70. మృణాళీమృద్వీనాం ... (బాహువులు)
71. నఖానాముద్యోతైః ... (హస్తములు)
72. సమందేవిస్కంద ... (స్తనములు)
73. అమూతేవక్షోజా ... (స్తనములు)
74. వహత్యంబస్తంబే ... (స్తనములు)

కిరణ్ టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

75. తవస్తన్యంమన్యే ... (స్తన్యము)
76. హరక్రోధ జ్వాలా ... (నూగారు)
77. యదేతత్కాళిందీ ... (నూగారు)
78. స్థిరోగంగావర్తః ... (నాభి)
79. నిసర్గక్షీణస్య ... (నడుము)
80. కుచౌసద్యస్స్విద్యత్ ... (త్రివళులు)
81. గురుత్వంవిస్తారం ... (పిఱుదులు)
82. కరీంద్రాణాంశుండాన్ ... (తొడలు)
83. పరాజేతుంరుద్రం ... (పిక్కలు)
84. శ్రుతీనాంమూర్ధానో ... (పాదములు)
85. నమోవాకంబ్రూమో ... (పాదములు)
86. మృషాకృత్వాగోత్ర ... (పాదములు)
87. హిమానీహంతవ్యం ... (పాదములు)
88. పదంతేకీర్తీనాం ... (పాదాగ్రములు)
89. నఖైర్నాక స్త్రీణాం ... (పాద, నఖములు)
90. దదానేదీనేభ్యః ... (పాదములు)
91. పదన్యాసక్రీడా ... (గమనము)
92. గతాస్తే మంచత్వం ... (మంచ, పర్యంకములు)
93. అరాళాకేశేషు ... (కరుణారుణ శరీరము)
94. కళంకఃకస్తూరీ ... (సౌందర్య పేటిక)
95. పురారాతేరంతః ... (సపర్య)
96. కళత్రం వైధాత్రం ... (పాతివ్రత్యము)
97. గిరామాహుర్దేవీం ... (మహామాయ)
98. కదాకాలేమాతః ... (చరణ నిర్ణేజన జలము)
99. సరస్వత్యాలక్ష్మ్యా ... (ఫలశ్రుతి)
100 .ప్రదీపజ్వాలాభిః ... (స్తుతి సమర్పణము)

సౌందర్యలహరి

01. శివ శ్శక్త్యా యుక్తో యది భవతి శక్తః ప్రభవితుమ్
న చే దేవం దేవో న ఖలు కుశలః స్పందితు మపి।
అతస్త్వా మారాధ్యాం హరి హర విరించాదిభి రపి
ప్రణంతుం స్తోతుం వా కథ మకృత పుణ్యః ప్రభవతి॥

02. తనీయాంసం పాంసుం తవచరణ పంకేరుహ భవం
విరించి స్సంచిన్వన్ విరచయతి లోకా నవికలమ్।
వహత్యేనం శౌరిః కథమపి సహస్రేణ శిరసాం
హరః సంక్షుద్యైనం భజతి భసితో ద్ధూలనవిధిమ్॥
(హరః సంక్షుద్యైనం భజతి భస్మోద్ధూళనవిధిమ్)

03. అవిద్యానా మంత స్తిమిర మిహిర ద్వీప నగరీ
జడానాం చైతన్య స్తబక మకరంద స్రుతి ఝరీ।
దరిద్రాణాం చింతామణి గుణనికా, జన్మజలధౌ
నిమగ్నానాం దంష్ట్రా మురరిపు వరాహస్య భవతి॥

04. త్వదన్యః పాణిభ్యా మభయవరదో దైవతగణః
త్వమేకా నైవాసి ప్రకటిత వరాభీత్యభినయా।
భయాత్త్రాతుం దాతుం ఫలమపిచ వాంఛా సమధికమ్
శరణ్యే లోకానాం తవహి చరణా వేవ నిపుణౌ॥

కిరణ్ టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్

05. హరి స్త్వా మారాధ్య ప్రణత జన సౌభాగ్య జననీం
పురా నారీ భూత్వా పురరిపు మపి క్షోభమనయత్।
స్మరో౽పి త్వాం నత్వా రతినయన లేహ్యేన వపుషా
మునీనా మప్యంతః ప్రభవతి హి మోహాయ మహతామ్॥

06. ధనుః పౌష్పం మౌర్వీ మధుకరమయీ పంచవిశిఖాః
వసంత స్సామంతో మలయమరు దాయోధన రథః।
తథా౽ప్యేక స్సర్వం హిమగిరిసుతే కామపి కృపామ్
అపాంగాత్తే లబ్ధ్వా జగదిద మనంగో విజయతే॥

07. క్వణత్కాంచీ దామా కరి కలభ కుంభ స్తననతా
పరీక్షీణా మధ్యే పరిణత శరచ్చంద్ర వదనా।
ధనుర్బాణాన్ పాశం సృణి మపి దధానా కరతలైః
పురస్తా దాస్తాం నః పురమధితు రాహో పురుషికా॥

08. సుధా సింధోర్మధ్యే, సురవిట పివాటీ పరివృతే
మణిద్వీపే నీపో పవనవతి చింతామణి గృహే।
శివాకారే మంచే పరమశివ పర్యంక నిలయామ్
భజంతి త్వాం ధన్యాః కతిచన చిదానంద లహరీమ్॥

కిరణ్ టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్

09. మహీం మూలాధారే, కమపి మణిపూరే, హుతవహం
స్థితం స్వాధిష్ఠానే, హృది మరుత, మాకాశ ముపరి।
మనోఽపి భ్రూమధ్యే, సకలమపి భిత్వా కులపథం
సహస్రారే పద్మే స హరహసి పత్యా విహరసే॥

10. సుధాధారా సారైః చరణయుగళాంత ర్విగళితైః
ప్రపంచం సించంతీ పునరపి రసామ్నాయ మహసః।
అవాప్య స్వాం భూమిం భుజగనిభ మధ్యుష్ట వలయమ్
స్వ మాత్మానం కృత్వా స్వపిషి కులకుండే కుహరిణి॥

11. చతుర్భిః శ్రీ కంఠైః శివయువతిభిః పంచభిరపి
ప్రభిన్నాభి శ్శంభో ర్నవ భిరపి మూలప్రకృతి భిః।
చతుశ్చత్వారింశ ద్వసుదళ - కలాశ్ర - త్రివలయ-
త్రిరేఖాభి స్సార్ధం తవ శరణ కోణాః పరిణతాః॥

12. త్వదీయం సౌందర్యం తుహిన గిరికన్యే తులయితుం
కవీంద్రాః కల్పంతే కథమపి విరించి ప్రభృతయః।
యదాలోకౌత్సుక్యా దమర లలనా యాంతి మనసా
తపోభి ర్దుష్ప్రాపామపి గిరిశ సాయుజ్య పదవీమ్॥

కిరణ్ టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్

13. నరం వర్షీయాం సం నయన విరసం నర్మసు జడం
తవా పాంగాలోకే పతిత మను ధావంతి శతశః।
గలద్వేణీబంధాః కుచకలశ విస్రస్తసిచయాః
హఠాత్త్రుట్య త్కాంచ్యో విగళితదుకూలా యువతయః॥

14. క్షితౌ షట్పంచాశ ద్ద్విసమధిక పంచాశదుదకే
హుతాశే ద్వాషష్టి శ్చతురధిక పంచాశ దనిలే।
దివి ద్విష్షట్త్రింశ న్మనసిచ చతుష్షష్టి రితి యే
మయూఖా స్తేషా మప్యుపరి తవపాదాంబుజ యుగమ్॥

15. శరజ్జ్యోత్స్నా శుద్ధాం శశియుత జటాజూట మకుటాం
వరత్రాసత్రాణ స్ఫటిక ఘు(ఘ)టికా పుస్తక కరామ్।
సకృన్నత్వా నత్వా కథమివ సతాం సన్నిదధతే
మధుక్షీర ద్రాక్షా మధురిమ ధురీణాః ఫణితయః॥

16. కవీంద్రాణాం చేతః కమలవన బాలాతప రుచిం
భజంతే యేసంతః కతిచి దరుణామేవ భవతీమ్।
విరించి ప్రేయస్యా స్తరుణ తర శృంగారలహరీ
గభీరాభిర్వాగ్భి ర్విదధతి సతాం రంజనమమీ॥

Kiron Type Institute

కిరణ్ టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

17. సవిత్రీభిర్వాచాం శశిమణి శిలాభంగ రుచిభిః
వశిన్యాద్యాభిస్త్వాం సహజనని సంచింతయతి యంః।
స కర్తా కావ్యానాం భవతి మహతాం భంగిరుచిభిః
వచోభిర్వాగ్దేవీ వదన కమలామోద మధురైః॥

18. తనుచ్ఛాయాభిస్తే తరుణ తరణి శ్రీ సరణిభిః
దివం సర్వాముర్వీ మరుణిమ నిమగ్నాం స్మరతి యః।
భవంత్యస్య త్రస్యద్వన హరిణ శాలీన నయనాః
సహోర్వశ్యా వశ్యాః కతికతి న గీర్వాణ గణికాః॥

19. ముఖం బిందుం కృత్వా కుచయుగ మధస్తస్య తదధో
హరార్ధం ధ్యాయే ద్యో హరమహిషి తే మన్మథ కలామ్।
ససద్య స్సంక్షోభం నయతి వనితా ఇత్యతి లఘు
త్రిలోకీ మప్యాశు, భ్రమయతి రవీందుస్తన యుగామ్॥

20. కిరంతీ మంగేభ్యః కిరణ నికురం బామృత రసం
హృది త్వా మాధత్తే హిమకర శిలామూర్తి మివ యః।
స సర్పాణాం దర్పం శమయతి శకుంతాధిప ఇవ
జ్వరప్లుష్టాన్ దృష్ట్యా సుఖయతి సుధాధార సిరయా॥

21. తటిల్లేఖా తన్వీం తపనశశి వైశ్వానరమయీం
నిషణ్ణాం షణ్ణా మప్యుపరి కమలానాం తవ కలామ్।
మహాపద్మాటవ్యాం మృది తమల మాయేన మనసా
మహాంతః పశ్యంతో దధతి పరమాహ్లాదలహరీమ్॥

22. భవాని త్వం దాసేమయి వితర దృష్టిం సకరుణాం
ఇతి స్తోతుం వాంఛన్ కథయతి భవాని త్వ మితియః।
తదైవ త్వం తస్మై దిశసి నిజసాయుజ్య పదవీం
ముకుంద బ్రహ్మేంద్ర స్ఫుట మకుట నీరాజిత పదామ్॥

23. త్వయా హృత్వా వామం వపు రపరితృప్తేన మనసా
శరీరార్ధం శంభో రపరమపి శంకే హృతమభూత్।
యదౌ(దే)త త్వద్రూపం సకల మరుణాభం త్రినయనమ్
కుచాభ్యా మానమ్రం కుటిల శశి చూడాల మకుటమ్॥

24. జగత్సూతే ధాతా హరిరవతి రుద్రః క్షపయతే
తిరస్కుర్వ న్నేతత్స్వమపి వపురీశ స్తిరయతి।
సదాపూర్వ స్సర్వం తదిద మనుగృహ్ణాతి చ శివః
తవాజ్ఞా మాలంబ్య క్షణ చలితయో ర్భ్రూలతికయోః॥

25. త్రయాణాం దేవానాం త్రిగుణ జనితానాం తవశివే
భవేత్పూజా పూజా తవ చరణయో ర్యా విరచితా।
తథాహి త్వత్పాదోద్వహన మణిపీఠస్య నికటే
స్థితా హ్యేతే శశ్వ న్ముకుళిత కరోత్తంస మకుటాః॥

26. విరించిః పంచత్వం ప్రజతి హరి రాప్నోతి విరతిం
వినాశం కీ నాశో భజతి ధనదో యాతి నిధనమ్।
వితంద్రీ మాహేంద్రీ వితతిరపి సమ్మీలిత దృశా
మహా సంహారేఽస్మిన్ విహరతి పతి త్వత్పతిరసౌ॥

27. జపో జల్ప శ్శిల్పం సకలమపి ముద్రావిరచనా,
గతిః ప్రాదక్షిణ్యా క్రమణ మశనా ద్యాహుతి విధిః।
ప్రణామ స్సంవేశ స్సుఖమఖిల మాత్మార్పణ దృశా
సపర్యా పర్యాయ స్తవభవతు యన్మే విలసితమ్॥

28. సుధా మప్యాస్వాద్య ప్రతిభయ జరామృత్యు హరిణీం
విపద్యన్తే విశ్వే విధి శతమఖాద్యా దివిషదః।
కరాళం యత్క్ష్వేళం కబలితవతః కాలకలనా
నశంభో స్తన్మూలం తవ జనని తాటంక మహిమా॥

29. కిరీటం వైరించం పరిహర పురః కైటభభిదః
కఠోరే కోటీరే స్ఖలసి జహి జంభారి మకుటమ్।
ప్రణమ్రేష్వేతేషు ప్రసభముపయాతస్య భవనం
భవస్యాభ్యుత్థానే తవ పరిజనోక్తి ర్విజయతే॥

30. స్వదేహోద్భూతాభి ర్ఘృణిభి రణిమాద్యాభిరభితః
నిషేవ్యే నిత్యే త్వామహమితి సదా భావయతి యః।
కిమాశ్చర్యం తస్య త్రినయన సమృద్ధిం తృణయతః
మహా సంవర్తాగ్ని ర్విరచయతి నీరాజన విధిమ్॥

31. చతుష్షష్ట్యా తంత్రైః సకల మతి సంధాయ భువనం
స్థిత స్తత్త త్సిద్ధి ప్రసవ పరతంత్రైః పశుపతిః।
పునస్త్వన్నిర్బంధా దఖిల పురుషార్థైక ఘటనా
స్వతంత్రం తే తంత్రం క్షితితల మవాతీత రదిదమ్॥

32. శివ శ్శక్తిః కామః క్షితి రథ రవి శ్శీతకిరణః
స్మరో హంసశ్శక్ర స్తదనుచ పరా మార హరయః।
అమీ హృల్లేఖాభా స్తిసృభి రవసానేషు ఘటితాః
భజంతే వర్ణాస్తే తవ, జనని నామావయవతామ్॥

33. స్మరం యోనిం లక్ష్మీం త్రితయ మిద మాదౌ తవ మనోః
నిధాయైకే నిత్యే నిరవధి మహాభోగరసికాః।
భజన్తి త్వాం చింతామణి గుణ నిబద్ధాక్షవలయాః
శివాగ్నౌ జుహ్వన్త స్సురభి ఘృతధారాహుతి శతైః॥

34. శరీరం త్వం శంభో శ్శశిమిహిర వక్షోరుహయుగం
తవాత్మానం మన్యే భగవతి నవాత్మాన మనఘమ్।
అతశ్శేషశ్శేషీ త్యయ ముభయ సాధారణ తయా
స్థితః సంబంధో వాం సమరస పరానంద పరయోః॥

35. మనస్త్వం వ్యోమత్వం మరుదసి మరుత్సా రథి రసి
త్వ మాప స్త్వం భూమి స్త్వయి పరిణతాయాం నహి పరం।
త్వమేవ స్వాత్మానం పరిణమయితుం విశ్వవపుషా
చిదానందాకారం శివయువతి భావేన బిభృషే॥

36. తవాజ్ఞా చక్రస్థం తపన శశికోటి ద్యుతిధరం
పరం శంభుం వందే పరిమిళిత పార్శ్వం పరచితా।
యమారాధ్య న్భక్త్యా రవిశశి శుచీనా మవిషయే
నిరాలోకేఽ లోకే నివసతిహి భాలోకభువనే॥

కిరణ్ టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

37. విశుద్ధౌ తే శుద్ధ స్ఫటిక విశదం వ్యోమజనకం
శివం సేవే దేవీమపి శివసమాన వ్యవసితామ్।
యయోః కాంత్యా యాంత్యా శ్శశికిరణ సారూప్య సరణేః
విధూతాంతర్ధ్వాంతా విలసతి చకోరీవ జగతీ॥

38. సమున్మీల త్సంవి త్కమల మకరందైకరసికమ్
భజే హంసద్వంద్వం కిమపి మహతాం మానసచరమ్।
యదాలాపా దష్టా దశ గుణిత విద్యాపరిణతిః
యదాదత్తే దోషా ద్గుణ మఖిల మద్భ్యః పయఇవ॥

39. తవ స్వాధిష్ఠానే హుతవహ మధిష్ఠాయ నిరతం
తమీడే సంవర్తం జనని మహతీం తాంచ సమయామ్।
యదాలోకే లోకాన్ దహతి మహతి క్రోధకలితే
దయార్ద్రా యా దృష్టి శ్శిశిరముపచారం రచయతి॥

40. తటిత్త్వంతం శక్త్యా తిమిర పరిపంథిస్ఫురణయా
స్ఫురన్నానా రత్నా భరణ పరిణ ద్ధేంద్ర ధనుషమ్।
తవశ్యామం మేఘం కమపి మణిపూరైక శరణమ్
నిషే వే వర్షంతం హరమిహిర తప్తం త్రిభువనమ్॥

41. తవాధారే మూలే సహ సమయయా లాస్యపరయా
నవాత్మానం మన్యే నవరసమహాతాండవనటమ్।
ఉభాభ్యామేతాభ్యా ముదయవిధి ముద్దిశ్య దయయా
సనాథాభ్యాం జజ్ఞే జనక జననీమ జ్జగ దిదమ్॥

42. గతైర్మాణి క్యత్వం గగనమణిభి స్సాంద్రఘటితం
కిరీటం తే హైమం హిమగిరి సుతే కీర్తయతి యః।
స నీడేయచ్ఛాయా చ్ఛురణ శబలం చంద్రశకలం
ధనుశ్శౌనాసీరం కిమితి న నిబధ్నాతి ధిషణామ్॥

43. ధునోతు ధ్వాంతం న స్తులిత దళితేం దీవరవనం
ఘనస్నిగ్ధశ్లక్ష్ణం చికుర నికురుంబం తవ శివే।
యదీయం సౌరభ్యం సహజ ముపలబ్ధుం సుమనసో
వసన్త్యస్మి న్మన్యే వలమథన వాటీ విటపినామ్॥

44. తనోతు క్షేమం న స్తవ వదన సౌందర్యలహరీ
పరీవాహ స్రోత స్సరణిరివ సీమంత సరణిః।
వహన్తీ సిందూరం ప్రబల కబరీ భార తిమిర
ద్విషాం బృందైర్బందీకృత మివ నవీనార్క కిరణమ్॥

45. ఆరాళ్లై స్వాభావ్యా దళికలభస శ్రీ భిరలకైః
పరీతం తే వక్త్రం పరిహసతి పంకేరుహరుచిమ్।
దరస్మేరే యస్మిన్ దశనరుచికింజల్క రుచిరే
సుగంధౌ మాద్యంతి స్మరదహన చక్షుర్మధులిహః॥

46. లలాటం లావణ్యద్యుతి విమల మాభాతి తవ యత్
ద్వితీయం తన్మన్యే మకుట ఘటితం చంద్రశకలమ్।
విపర్యా సన్యాసా దుభయ మపి సంభూయ చ మిథః
సుధాలేపస్యూతిః పరిణమతి రాకాహిమకరః॥

47. భ్రువౌ భుగ్నే కించిద్భువన భయభంగవ్యసనిని
త్వదీయే నేత్రాభ్యాం మధుకర రుచిభ్యాం ధృతగుణమ్
ధరు ర్మన్యే సవ్యేతరకర గృహీతం రతిపతేః
ప్రకోష్ఠే ముష్టౌచ స్థగయతి నిగూఢాంతర ముమే॥

48. అహస్సూతే సవ్యం తవ నయన మర్కాత్మక తయా
త్రియామాం వామం తే సృజతి రజనీనాయకతయా।
తృతీయా తే దృష్టి ర్దర దళిత హేమాంబుజరుచి
స్సమాధత్తే సంధ్యా దివసనిశయో రంతరచరీమ్॥

49. విశాలా కళ్యాణీ స్ఫుటరుచి రయోధ్యా కువలయైః
కృపాధారాఽఽధారా కిమపి మధురా భోగవతికా।
అవంతీ సృష్టి స్తే బహునగర విస్తార విజయా
ధ్రువం తత్తన్నామ వ్యవహరణ యోగ్యా విజయతే॥

50. కవీనాం సందర్భస్తబక మకరందైక రసికం
కటాక్ష వ్యాక్షేప భ్రమర కలభౌ కర్ణయుగళమ్।
అముంచన్తౌ దృష్ట్వా తవ నవరసాస్వాదతరళౌ
వసూయా సంసర్గా దళికనయనం కించి దరుణమ్॥

51. శివే శృంగారార్ద్రా తదితరజనే కుత్సనపరా,
సరోషా గంగాయాం, గిరిశ చరితే (నయనే) విస్మయవతీ।
హరాహిభ్యో భీతా, సరసిరుహ సౌభాగ్యజయినీ,
సఖీషు స్మేరా, తే మయి జనని దృష్టి స్స కరుణా॥

52. గతే కర్ణాభ్యర్ణం గరుత ఇవ పక్ష్మాణి దధతీ
పురాం భేత్తు శ్చిత్త ప్రశమరస విద్రావణఫలే।
ఇమే నేత్రే గోత్రాధరపతి కులోత్తంసకలికే
తవా కర్ణాకృష్ట స్మరశరవిలాసం కలయతః॥

53. విభక్త త్రైవర్ణ్యం వ్యతికరితలీలాంజనతయా
విభాతి త్వన్నేత్ర త్రితయ మిద మీశానదయితే।
పున స్స్రష్టుం దేవాన్ ద్రుహిణహరి రుద్రానుపరతాన్
రజ స్సత్వం బిభ్రత్తమ ఇతి గుణానాం త్రయ మివ॥

54. పవిత్రీ కర్తుం నః పశుపతి పరాధీన హృదయే
దయా మిత్రై ర్నేత్రై రరుణ ధవళ శ్యామరుచిభిః।
నద శ్శోణో గంగా తపన తనయేతి ధ్రువ మయం
త్రయాణాం తీర్థానా ముపనయసి సంభేద మనఘమ్॥

55. నిమేషోన్మేషాభ్యాం ప్రళయ ముదయం యాతి జగతీ
తవే త్యాహు స్సన్తో ధరణి ధరరాజన్య తనయే।
తదున్మేషా జ్జాతం జగదిద మశేషం ప్రళయతః
పరిత్రాతుం శంకే పరిహృతనిమేషా స్తవ దృశః॥

56. తవాపర్ణే కర్ణే జపనయన పైశున్య చకితాః
నిలీయంతే తోయే నియత మనిమేషా శ్శఫరికాః।
ఇయంచ శ్రీ ర్బద్ధచ్ఛదపుట కవాటం కువలయం
జహాతి ప్రత్యూషే నిశిచ విఘటయ్య ప్రవిశతి॥

57. దృశా ద్రాఘీ యస్యా దరదళితనీలోత్పల రుచా
దవీయాంసం దీనం స్నపయ కృపయా మా మపి శివే!
అనే నాయం ధన్యో భవతి నచతే హాని రియతా
వనేవా హర్మ్యేవా సమకరనిపాతో హిమకరః॥

58. అరాళం తే పాళీయుగళ మగరాజన్యతన యే
నకేషా మాధత్తే కుసుమశర కోదండ కుతుకమ్।
తిరశ్చీనో యత్ర శ్రవణపథ ముల్లంఘ్య విలసన్
అపాంగ వ్యాసంగో దిశతి శరసంధాన ధిషణామ్॥

59. స్ఫుర ద్గండాభోగ ప్రతిఫలిత తాంటంకయుగళం
చతుశ్చక్రం మన్యే తవ ముఖమిదం మన్మథరథమ్।
య మారుహ్య ద్రుహ్య త్యవనిరథ మర్కేందు చరణం
మహావీరో మారః ప్రమథపతయే సజ్జితవతే॥

60. సరస్వత్యాః సూక్తీ రమృతలహరీ కౌశలహరీః
పిబంత్యా శ్శర్వాణీ శ్రవణచులుకాభ్యా మవిరళమ్।
చమత్కార శ్లాఘా చలితశిరసః కుండలగణో
ఝణత్కారై స్తారైః ప్రతివచన మాచష్ట ఇవ తే॥

61. అసౌ నాసావంశ స్తుహినగిరివంశధ్వజపటి(టే)
త్వదీయో నేదీయః ఫలతు ఫలమస్మాక ముచితమ్।
వహత్యం తర్ముక్తా శ్శిశిరకర నిశ్వాస గళితం
సమృద్ధ్యా య త్తాసాం బహిరపి స ముక్తామణిధరః॥

62. ప్రకృత్యాఽఽరక్తయా స్తవ సుదతి దంతచ్ఛదరుచేః
ప్రవక్ష్యే సాదృశ్యం జనయతు ఫలం విద్రుమలతా।
న బింబం త్వద్బింబ ప్రతిఫలనరాగా దరుణితం
తులా మధ్యారోఢుం కథమివ న లజ్జేత కలయా॥

63. స్మితజ్యోత్స్నా జాలం తవ వదనచంద్రస్య పిబతాం
చకోరాణామాసీ దతిరసతయా చంచుజడిమా।
అతస్తే శీతాంశో రమృతలహరీ మామ్లరుచయః
పిబంతి స్వచ్ఛందం నిశి నిశి భృశం కాంచిక ధియా॥

64. అవి శ్రాంతం పత్యు ర్గుణగణకథా మ్రేడనజపా
జపాపుష్పచ్ఛాయా తవ జనని జిహ్వా జయతి సా।
యదగ్రాసీనాయాః స్ఫటికదృషదచ్ఛచ్ఛవిమయీ
సరస్వత్యా మూర్తిః పరిణమతి మాణిక్యవపుషా॥

కిరణ్ టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్

65. రణే జిత్వా దైత్యా నపహృతశిరస్త్రైః కవచిభి
ర్నివృత్తై శ్చండాంశ త్రిపురహర నిర్మాల్యవిముఖైః।
విశాఖేంద్రో పేంద్రై శ్శశివిశదకర్పూరశకలాః
విలీయంతే మాత స్తవ వదన తాంబూల కబళాః॥

66. విపంచ్యా గాయన్తీ వివిధమపదానం పశుపతే
స్త్వయారబ్ధే వక్తుం చలితశిరసా సాధువచనే
తదీయై ర్మాధుర్యై రపలపిత తంత్రీకలరవాం
నిజాం వీణాం వాణీం నిచుళయతి చోళేన నిభృతమ్॥

67. కరాగ్రేణ స్పృష్టం తుహినగిరిణా వత్సలతయా
గిరీశే నోదస్తం ముహు రధర పానాకులతయా।
కరగ్రాహ్యం శంభో ర్ముఖముకురవృంతం గిరిసుతే
కథంకారం బ్రూమ స్తవ చుబుక మౌపమ్యరహితమ్॥

68. భుజాశ్లేషా న్నిత్యం పురదమయితుః కంటకవతీ
తవ గ్రీవాధత్తే ముఖకమలనాళశ్రియ మియమ్।
స్వత శ్శ్వేతా కాలాగురు బహుళజంబాలి మలినా
మృణాళీలాలిత్యం వహతి యదధో హారలతికా॥

69. గళే రేఖా స్తిస్రో గతిగమక గీత్తైకనిపుణే
వివాహవ్యానద్ధప్రగుణ గుణ సంఖ్యా ప్రతిభువః।
విరాజంతే నానావిధ మధుర రాగాకరభువాం
త్రయాణాం గ్రామాణాం స్థితినియమ సీమాన ఇవతే॥

70. మృణాళీ మృద్వీనాం తవ భుజలతానాం చతసృణాం
చతుర్భి స్సౌందర్యం సరసిజభవస్స్తౌతి వదనైః।
నఖేభ్య స్సంత్రస్యన్ ప్రథమ మథనాదంధకరిపో
శ్చతుర్ణాం శీర్షాణాం సమ మభయ హస్తార్పణధియా॥

71. నఖానా ముద్యోత్తై ర్నవనళినరాగం విహసతాం
కరాణాం తే కాంతిం కథయ కథయామః కథ ముమే।
కయా చిద్వా సామ్యం భజతు కలయా హంత కమలం
యది క్రీడ ల్లక్ష్మీచరణ తలలాక్షారసచణమ్॥

72. సమం దేవి స్కంద ద్విపవదన పీతం స్తనయుగం
త వేదం నః ఖేదం హరతు సతతం ప్రస్నుతముఖమ్।
య దాలోక్యా శంకాకులిత హృదయో హాసజనకః
స్వకుంభే హేరంభః పరిమృశతి హస్తేన ఝుటితి॥

73. అమూ తే వక్షోజా వమృతరస మాణిక్య కుతుపౌ
న సందేహ స్పందో నగపతిపతాకే మనసి నః।
పిబంతౌ తౌ యస్మా దవిదితవధూ సంగరసికౌ
కుమారా వద్యాపి ద్విరవదన క్రౌంచదళనౌ॥

74. వహ త్యంబ స్తంబేరమదనుజ కుంభప్రకృతిభిః
సమారబ్ధాం ముక్తామణిభిరమలాం హారలతికామ్।
కుచాభోగో బింబాధరరుచిభి రన్త శ్శంబలతాం
ప్రతాపవ్యామిశ్రాం పురదమయితుః కీర్తి మివ తే॥

75. తవస్తన్యం మన్యే ధరణిధరకన్యే హృదయతః
పయః పారావారః పరివహతి సారస్వతమివ।
దయావత్యాదత్తం ద్రవిడశిశు రాస్వాద్య తవ యత్
కవీనాం ప్రౌఢానా మజని కమనీయః కవయితా॥

76. హరక్రోధజ్వాలావళిభి రవలీఢేన వపుషా
గభీరే తే నాభీసరసి కృతసంగో మనసిజః।
సముత్తస్థౌ తస్మా దచల తనయే ధూమలతికా
జన స్తాం జానీతే తవ జనని రోమావళి రితి॥

77. యదే తత్కాళిందీతనుతర తరంగాకృతి శివే
కృశే మధ్యే కించి జ్జనని తవ య ద్భాతి సుధియామ్।
విమర్దా దన్యోన్యం కుచకలశయో రన్తరగతం
తనూభూతం వ్యోమ ప్రవిశదివ నాభిం కుహరిణీమ్॥

78. స్థిరో గంగావర్తః స్తనముకుళ రోమావళిలతా
క(కు)లావాలం కుండం కుసుమశరతేజో హుతభుజః
రతేర్లీలాగారం కిమపి తవ నాభి ర్గిరిసుతే
బిలద్వారం సిద్ధే ర్గిరిశ నయనానాం విజయతే॥

79. నిసర్గక్షీణస్య స్తనతటభరేణ క్లమజుషో
నమన్మూర్తే ర్నారీతిలక శనకైస్త్రుట్యత ఇవ।
చిరం తే మధ్యస్య త్రుటితతటినీ తీర తరుణా
సమావస్థా స్థేమ్నో భవతు కుశలం శైలతనయే॥

80. కుచౌ సద్య స్స్విద్య త్తట ఘటితకూర్పా సభిదురౌ
కషంతౌ దోర్మూలే కనకకలశాభౌ కలయతా।
తవ త్రాతుం భగ్నా దలమితి వలగ్నం తనుభువా
త్రిధా నద్ధం దేవి త్రివళిలవలీ వల్లిభిరివ॥

81. గురుత్వం విస్తారం క్షితిధరపతిః పార్వతి నిజాత్
నితంబా దాచ్ఛిద్య త్వయి హరణ రూపేణ నిదధే।
అత స్తే విస్తీర్ణో గురురయ మశేషాం వసుమతీం
నితంబ ప్రాగ్భార స్థగయతి లఘుత్వం నయతిచ॥

82. కరీంద్రాణాం శుండాన్ కనకకదలీ కాండపటలీం
ఉభాభ్యా మూరుభ్యా ముభయమపి నిర్జిత్య భవతి।
సువృత్తాభ్యాం పత్యుః ప్రణతి కఠినాభ్యాం గిరిసుతే
విధిజ్ఞే జానుభ్యాం విబుధకరికుంభద్వయ మసి॥

83. పరాజేతుం రుద్రం ద్విగుణ శరగర్భౌ గిరిసుతే
నిషంగౌ జంఘే తే విషమ విశిఖో బాఢమకృత।
యదగ్రే దృశ్యంతే దశ శరఫలాః పాదయుగలీ
నఖాగ్ర చ్ఛద్మాన స్సురమకుట శాణైక నిశితాః॥

84. శ్రుతీనాం మూర్ధానో దధతి తవ యౌ శేఖరతయా
మమాప్యేతౌ మాత శ్శిరసి దయయా ధేహి చరణౌ।
యయోః పాద్యం పాథః పశుపతి జటాజూటతటినీ
యయో ర్లాక్షాలక్ష్మీ రరుణ హరి చూడామణి రుచిః॥

85. నమోవాకం బ్రూమో నయన రమణీయాయ పదయోః
త వాస్మై ద్వంద్వాయ స్ఫుటరుచిరసాలక్త కవతే
అసూయ త్య త్యంతం యదభిహననాయ స్పృహయతే
పశూనా మీశానః ప్రమదవన కంకేళితరవే॥

86. మృషా కృత్వా గోత్రస్థలనమథ వైలక్ష్యనమితం
లలాటే భర్తారం చరణకమలే తాడయతి తే।
చిరా దంతశ్శల్యం దహనకృత మున్మూలితవతా
తులాకోటిక్వాణైః కిలికిలిత మీశానరిపుణా॥

87. హిమానీహంతవ్యం హిమగిరినివాసైక చతురౌ
నిశాయాం నిద్రాణాం నిశి చరమభాగే చ విశదౌ।
పరం లక్ష్మీపాత్రం శ్రియమతిసృజంతౌ సమయినాం
సరోజం త్వత్పాదౌ జనని జయత శ్చిత్ర మిహ కిమ్॥

88. పదం తే కీర్తీనాం ప్రపద మపదం దేవి విపదాం
కథం నీతం సద్భిః కఠినకమఠీ కర్పరతులాం।
కథం వా పాణిభ్యా ముపయమనకాలే పురభిదా
యదాదాయ న్యస్తం దృషది దయమానేన మనసా॥

89. నఖై ర్నాక స్త్రీణాం కరకమల సంకోచశశిభిః
స్తరూణాం దివ్యానాం సహతఇవ తే చణ్డిచరణౌ।
ఫలాని స్వస్థేభ్యః కిసలయ కరాగ్రేణ దదతాం
దరిద్రేభ్యో భద్రాం శ్రియ మనిశ మహ్నాయ దదతౌ॥

90 దదానే దీనేభ్యః శ్రియమనిశ మాశానుసదృశీ
మమందం సౌందర్య ప్రకర మకరందం వికిరతి
తవాస్మిన్ మందార స్తబక సుభగే యాతు చరణే
నిమజ్జ న్మజ్జీవః కరణ చరణై ష్షట్చరణతామ్॥

91. పదన్యాసక్రీడా పరిచయమి వారబ్ధు మనసః
స్థ(స్ఖ)లంత స్తే ఖేలం భవనకలహంసా న జహతి
అత స్తేషాం శిక్షాం సుభగమణిమంజీర రణిత
చ్ఛలా దాచక్షాణం చరణ కమలం చారుచరితే॥

92. గతా స్తే మంచత్వం ద్రుహిణహరిరుద్రేశ్వర భృతః
శివ స్వచ్ఛచ్ఛాయా ఘటిత కపట ప్రచ్ఛదపటః।
త్వదీయానాం భాసాం ప్రతిఫలన రాగారుణతయా
శరీరీ శృంగారోరస ఇవ దృశాం దోగ్ధి కుతుకమ్॥

93. ఆరాళా కేశేషు ప్రకృత సరళా మందహసితే
శిరీషాభా చిత్తే దృషదుపలశోభా కుచతటే।
భృశం తన్వీ మధ్యే పృథురురసిజారోహవిషయే,
జగత్త్రాతుం శంభో ర్జయతి కరుణా కాచిదరుణా॥

94. కలంకః కస్తూరీ రజనికరబింబం జలమయం
కళాభిః కర్పూరై ర్మరకతకరండం నిబిడితమ్।
అత స్త్వ ద్భోగేన ప్రతిదిన మిదం రిక్తకుహరం
విధి ర్భూయో భూయో నిబిడయతి నూనం తవ కృతే॥

95. పురారాతే రంతః పురమసి తత స్త్వ చ్చరణయో
స్సపర్యా మర్యాదా తరళకరణానా మసులభా।
తథా హ్యేతే నీతా శ్శతమఖముఖా స్సిద్ధి మతులాం
తవ ద్వారోపాంత స్థితిభి రణి మాద్యాభి రమరాః॥

96. కళత్రం వైధాత్రం కతికతి భజంతే న కవయః
శ్రియో దేవ్యాః కోవా న భవతి పతిః కై రపి ధనైః।
మహాదేవం హిత్వా తవసతి సతీనామచరమే
కుచాభ్యా మాసంగః కురవకతరో ర ప్యసులభః॥

కిరణ్ టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

97. గిరా మాహు ర్దేవీం ద్రుహిణ గృహిణి(ణీ) మాగమవిదో
హరేః పత్నీం పద్మాం హరసహచరీ మద్రితనయామ్।
తురీయా కాపి, త్వం దురధిగమ నిస్సీమ మహిమా
మహామాయా విశ్వం భ్రమయసి పరబ్రహ్మ మహిషి॥

98. కదా కాలే మాతః కథయ కలితాలక్తకరసం
పిబేయం విద్యార్థీ తవ చరణ నిర్ణేజన జలమ్।
ప్రకృత్యా మూకానాం మపి చ కవితాకారణతయా
కదా ధత్తే వాణీ ముఖ కమల తాంబూల రసతామ్॥

ఫలశ్రుతి:

99. సరస్వత్యా లక్ష్మ్యా విధిహరి సపత్నో విహరతే
రతేః పాతివ్రత్యం శిథిలయతి రమ్యేణ వపుషా।
చిరం జీవన్నేవ క్షపితపశు పాశవ్యతికరః
పరానందాభిఖ్యం రసయతి రసం త్వద్భజనవాన్॥

అంకితం:

100. ప్రదీపజ్వాలాభి ర్దివసకర నీరాజనవిధిః
సుధాసూతే శ్చంద్రోపలజలలవై రర్ఘ్యరచనా।
స్వకీయై రంభోభి స్సలిలనిధి సౌహిత్య కరణం
త్వదీయాభి ర్వాగ్భిస్తవ జనని వాచాం స్తుతి రియమ్॥

- - - = "లోకాసమస్తా స్సుఖినో భవన్తు" = - - -

// ఇతి జగద్గురు శ్రీ ఆదిశంకరాచార్యకృత సౌందర్యలహరీ సంపూర్ణమ్. //

కిరణ్ టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

